

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مکیده بحث غیبت و علل

معنای لغوی غیبت : غیبت ≠ حضور غیبت ≠ ظهور

معنای اصطلاحی آن : پنهان شدن دوازدهمین جانشین پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله

پیشگویی غیبت : پیشگویی اصل غیبت ، سال غیبت ، انواع غیبت (الکافی ج ۱ ص ۳۴۱ باب فی الغیبه)

اهمیت غیبت به گونه ای بوده که عنوان بسیاری از کتاب ها در مورد حضرت ، کتاب الغیبه قرار داده شده است .

نکته ۱ ظریف مرحوم نعمانی در مقدمه کتاب الغیبه

نحوه غائب شدن : خلیفه عباسی طی سه مرحله به سرداب مقدس حمله نمود و هر دفعه با پدیده عجیبی روبرو شد در مرتبه

سوم حضرت از سرداب خارج و غائب شدند . الخرائج والجرائح ج ۲ ص ۹۴۲ بحارج ۵۲ ص ۵۲ الصراط المستقیم ج ۲ ص ۲۱۰

نحوه غیبت : در مورد نحوه و چگونگی غیبت حضرت سه دیدگاه وجود دارد :

الف : غیبت حضرت به معنای خروج وی از عالم ماده و صعود به عالم مثال می باشد ! ؟ « شیخیه » معتقد به این نحوه غیبت می باشند

ب : غیبت به صورت «خفاء شخصی» است یعنی جسم ایشان از دیدگان پنهان می باشد .

« لا یری جسمه » امام رضا علیه السلام کمال الدین ج ۲ باب ۳ ح ۲ « إنکم لا ترون شخصه » امام حسن عسکری علیه السلام کافی ج ۱ ص ۳۳۲ باب النهی عن الاسم

ج : غیبت به صورت «خفاء عنوان» است یعنی کسی حضرت را نمی شناسد

دلایل صدق دیدگاه سوم : ۱ - صراحت روایات متعدد نسبت به این معنا امام صادق علیه السلام :

«... فَمَا تُنْكِرُ هَذِهِ الْأُمَّةُ أَنْ يَفْعَلَ اللَّهُ جَلًّا وَعَزًّا بِحُجَّتِهِ كَمَا فَعَلَ بِيُوسُفَ أَنْ يَمْشِيَ فِي أَسْوَاقِهِمْ وَيَطَأُ بَسْطَهُمْ حَتَّى يَأْذَنَ اللَّهُ فِي ذَلِكَ لَهُ كَمَا أَذِنَ لِيُوسُفَ قَالُوا إِنَّكَ لَأَنْتَ يُوسُفُ قَالَ أَنَا يُوسُفُ » (الکافی ج ۱ ص ۳۳۶ باب فی الغیبه کمال الدین ج ۲ باب ۱ ح ۴۶ - همان باب ۱۱ ح ۸ - الغیبه نعمانی باب ۱۰ ح ۲ و ۳ - کمال ج ۱ باب ۲۶ ح ۴

نکته ای در مورد تعبیر « تری و لاتری » که در برخی روایات آمده ...

۲ - تشبیه غیبت حضرت به غیبت انبیاء مثل حضرت یوسف ، حضرت موسی و ... **۳ -** مطابق با روال طبیعی بودن این دیدگاه

تیسره : بله هر کجا مصلحت اقتضاء کند حضرت با اعمال ولایت و تصرف در دیدگان افراد از نگاهها پنهان می شود «نه این که

نامرئی شود» همان گونه که پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله در ليله المبیت چنین کردند .

پیشینه غیبت : فوائد گرانبهای توجه به سابقه غیبت :

۱ - اگر مساله ای دارای پیشینه و سابقه باشد پذیرش آن ... **۲ -** تقویت باور و ایمان ما نسبت به تحقق وعده های الهی

۳ - درس و عبرت گرفتن از اُمّت های منتظر امام صادق علیه السلام : «وإنما مثل القائم علیه السلام مثل صالح» کمال الدین ج ۱ باب ۳ ح ۱

انواع غیبت : پیشگوئی طولانی بودن غیبت و همین طور انواع آن

إمام علی علیه السلام : «للقائم منا غيبة أمدھا طویل» امام سجاد علیه السلام : «وَإِنَّ لِلْقَائِمِ مِنَّا غَيْبَتَيْنِ إِحْدَاهُمَا أَطْوَلُ مِنَ الْأُخْرَى»

غیبت صغری : از سال ۲۶۰ تا سال ۳۲۹ ه ق غیبت گبری : از سال ۳۲۹ تا ... ؟ فلسفه دو نوع غیبت : ... تفاوت : ...

نواب اربعه : «ابو عمرو عثمان بن سعید عمروی» از ابتدای غیبت تا حدود سال ۲۶۷ «ابو جعفر محمد بن عثمان بن سعید عمروی» بعد از

پدر تا سال ۳۰۵ «ابو القاسم حسین بن روح نوبختی» از سال ۳۰۵ تا ۳۲۶ «ابو الحسن علی بن محمد سمری» ۳۲۶ تا ۳۲۹ «**نوقیعات**»

علل و فوائد غیبت :

علت غیبت چیست؟ چرا امام زمان عجل الله تعالی فرجه غائب است؟! چرای اعتراضی؟! یا چرای استفهامی و معرفتی

«یا ابن الفضل... متی علمنا أنه عز و جل حکیم صدقنا بأن أفعاله كلها حکمة و إن كان وجهها غیر منکشف» امام صادق علیه السلام کمال الدین ج ۲ باب ۱۱ ح ۱۱

چه بسا آن چه که سبب غیبت شده نقطه مقابل آن، موجب تعجیل فرج گردد! پیام آیه آخر سوره ملک

چند نکته : ۱- غیبت امام زمان عجل الله فرجه هیچ محذور عقلی و شرعی ندارد

خدای حکیم بر اساس سنت امتحان و أمثال آن می تواند حجتش را غائب نماید مثل معلمی که ...

ولی از آیات و روایات استفاده می شود که مردم در این محرومیت نقش داشته اند!!

۲- ویژگی خاص حضرت مهدی عجل الله فرجه

الف : آخرین حجت الهی بودن ب : حساسیت ویژه دشمن نسبت به حضرت کمال الدین ج ۲ باب ۱ ح ۵۱ از امام صادق علیه السلام و معجم احادیث بخش احادیث امام حسن عسکری علیه السلام

۳- مأموریت ویژه حضرت یملاً الارض ... بعد اجرا منوط به زمینه و پذیرش مردمی است سر استمرار غیبت ...

علت غیبت از منظر روایات : سری از اسرار الهی : امام جعفر صادق علیه السلام در پاسخ سؤال عبد الله بن فضل هاشمی

در مورد علت غیبت، فرمودند : «لأمر لم يؤذن لنا فی کشفه» کمال الدین ج ۲ باب ۲ عله الغیبه ح ۱۱

اما سایر حکمتها یی که در روایات بیان شده است : ۱- قدر شناسی مردم آیه ۳۰ ملک

امام جواد علیه السلام فرمودند : وقتی خداوند بر مردم غضب کند ما را از آنها دور می کند . لکن ج ۱ ص ۳۴۳ باب فی الغیبه رک بحار الأنوار ج ۵۱ ص ۱۱۲ و بحار الأنوار ج ۵۳ ص ۱۷۶

چرا سایر ائمه علیهم السلام با وجود این سبب غائب نشدند؟!

۲- حفظ جان حضرت کافی ج ۱ کتاب الحججه باب فی الغیبه و کمال الدین ج ۲ باب ۲ عله الغیبه

۳- آزادی از بیعت با طاغوت کمال الدین ج ۱ باب ۲۶ ح ۱۴

۴- امتحان امام صادق علیه السلام : «لَأَبْدُ لِلنَّاسِ مِنْ أَنْ يَمَحَّضُوا وَيَمَيِّزُوا وَيُغْرَبَلُوا وَيُسْتَخْرَجُ فِي الْغُرَبَالِ خَلْقٌ كَثِيرٌ»

کافی ج ۱ کتاب الحججه باب التمحیص و رک همان باب فی الغیبه منتخب الأنوار المضية ص ۸۲ فصل ششم

۵- فراهم شدن زمینه ظهور نقش انتظار در نیرو سازی همانند کوره آتش دولتنا آخر الدول